

har omfattet sin Virksomhed med sjælden Interesse og har gjort en meget stor Gerning for Plantningssagen, ikke alene for Dæmpningen af Sandflugten, men ogsaa for Træplantningen i Vestsjælland. Da Plantningssagen i de jyske Heder begyndte, og det viste sig, at de smaa Naaletræer, som bleve plantede, vilde gro i Hederne, fattede Klitinspektøren den Beslutning ogsaa at plante i Klitterne. Denne Beslutning blev med Rigsdagens Tilslutning iværksat, og den første Plantage dannedes saa derude fuldstændig efter Klitinspektørens Plan. Der blev da indkøbt eller eksproprieret nogle hundrede Tønder Land i Klitterne, og der blev ansat en Plantør. Om der straks fra Førstningen blev bygget Bolig til ham eller om han overtog en anden Ejendom, ved jeg ikke, men siden den Tid er Udviklingen gaaet saaledes, at der er blevet bygget Boliger til Plantørerne. Plantøren fik saa en Bolig i Plantagen og fik saa en hel Del af den daarlige Jord ude i Klitterne tillagt, som blev opdyrket og opkultiveret paa Statens Bekostning. Denne Virksomhed har jo saa i Tidens Løb udviklet sig og er nu ret stor, og denne Udvikling har udelukkende fundet Sted efter Klitinspektørens Forslag. Rigsdagen har været villig til at yde, hvad der forlangtes til Udvidelse af Træplantningen og hvad dertil hører, og det er nu naaet op til en Sum, som jeg før nævnte, altsaa c. 239,000 Kr. Jeg tror dog, at ærede Medlemmer ved at se paa Redegørelsen ville indrømme, at disse Plantninger snart ere voksede Klitinspektøren over Hovedet. Nu vil jeg indrømme som nævnt, at det er en meget god Gerning, der gøres derude, og at det er en Sag, som fortjener at fortsættes med al mulig Kraft, men eftersom Sagen nu er bleven saa stor, at Staten ikke alene ofrer 239,000, men gaar op til 250,000 Kr. til Plantningssagen derude, kunde jeg dog ønske, at Regering og Rigsdag gik den lidt nærmere efter og ikke fuldstændig overlod det hele til den energiske og dygtige Klitinspektør og de under ham staaende Plantører. Af de omtalte 239,300 Kr. foreslaas 180,810 Kr. anvendte til Plantninger, medens Resten, henimod 59,000, som den ærede Ordfører omtalte, medgaar til Administrationen, med andre Ord hver 4de Krone gaar til Opsyn med Plantagerne. Jeg synes, at det er en noget stor Udgift at have for Tilsynet til disse Plantager, og saa er det ikke det eneste, der medgaar til Administrationen. Plantørerne bo jo aldeles frit, og de faa denne Jordlod paa en næsten ubegrænset

Antal Tønder Land, og Jordlodden bliver opdyrket, der bliver kostet en Masse Penge paa at kultivere disse Lodder. Plantørerne have en Kørselsret, som jeg og andre Medlemmer tidligere have omtalt, og denne Kørselsret er saa betydelig, som det ogsaa af den ærede Ordfører er blevet nævnt, at hvis den skulde afløses, fordrede de 600 Kr. hver, idet de sige, at naar de ikke maa faa Lov til at foretage de Kørsler, der finde Sted i Anledning af Dæmpning, Vejanlæg m. m., er det et Tab for dem paa 600 Kr. aarlig. De kalde sig Overplantører, skønt de nok slet ikke ere det; saa vidt jeg ved, har det været fremme, at kalde nogle af dem i hvert Amt for Overplantører, men det blev nægtet i Rigsdagen; de ere ikke Overplantører, men de kalde sig derfor. Det har nu lige meget at sige; men Faktum er, at de faa en Løn af 2,000 Kr., at de have Tilskud til Assistentter paa 400—700 Kr. og fra 600—1,000 Kr. til Rejsegodtgørelser i Amtet, altsaa for at efterse de Plantager, som ere i disse Amter. Nu er det blevet mig meddelt, at naar Overplantørerne skulle ud og efterse Plantagerne — det sker 2 Gange om Aaret — gøre de det paa de Tider i Foraaret og Efteraaret, hvor de dog skulle ud som Klitfogeder. De ere nemlig i Henhold til Lov af 29de Marts 1867 Klitfogeder og faa derfor en Løn af 1,500—1,600 Kr., medens de som Plantører have en Ekstraløn paa 2,000 Kr. foruden Rejsegodtgørelser. Men naar de altsaa foretage disse Tilsyn med Plantagerne Foraar og Efteraar, naar de dog ere ude for at tilse Klitterne, saa ved jeg dog ikke, hvorledes de skulle faa Brug for 600, ja, op til 1,000 Kr. for at rejse omkring i Amtet for at tilse Plantagerne.

Uden at krænke Plantørstanden, som sikkert gennemgaaende er meget hæderlige og brave Mennesker, kan jeg dog ikke undlade at oplyse om, for hvilke Fristelser disse Mennesker ere udsatte. Foruden at lede Arbejderne paa de forskellige Omraader, som ærede Medlemmer ville kunne se af Redegørelsen i Betænkningen under Konto 1. Rubr. a. til g., have de fortrinnsvis Ret til disse omtalte Kørsler m. m. Og det kan jo ikke nægtes, at det til Tider kan være fristende nok for dem at overdrive denne Ret. Naar deres Befordring, Heste eller Stude, staar fri, er det jo fristende for dem at komme til at hugge en Del af disse Penge, som skulle anvendes til Plantagerne, og som skulle gaa til Dæmpning og til Vejanlæg; det er jo noget, de selv bestemme, hvad der skal gøres,